

VI. OBRT STADA

Obrtom stada planiraju se (ili prate ostvarene) promene broja (i mase) grla u određenom periodu. Sa gledišta broja kategorija stoke obuhvaćenih obrtom, razlikuju se zbirni i individualni (pojedinačni) obrt stada. Zbirnim se obuhvata veći broj, a individualnim jedna kategorija stoke. Obrti se sastavljaju na odgovarajućim obrascima. Zajednička je karakteristika obrasca za zbirni i za individualni obrt u tome što se sastoje od pet osnovnih delova:

- a) broj grla na početku perioda za koji se sastavlja obrt,
- b) prihod (ulaz ili primanje),
- c) rashod (izlaz ili izdavanje),
- d) bilans (razlika između prihoda i rashoda),
- e) broj grla na kraju perioda za koji se sastavlja obrt.

Razlika je između ovih obrazaca u tome što se u zbirnom obrtu registruje data promena za period kao celinu, dok se u individualnom obrtu beleži dinamika određene promene po delovima posmatranog perioda (na pr. godina se raščlanjava na kalendarske mesece). Zbog toga individualni obrt sadrži i kolone u koje se unose podaci o promenama po delovima perioda (mesecima). Zbirni obrt sadrži posebnu kolonu u koju se unose nazivi kategorija stoke (jer ih obuhvata veći broj).

Radi sastavljanja obrta potrebno je poznavati kvalitetne pokazatelje i planske zadatke koji se odnose na određenu vrstu, odnosno kategoriju stoke. Oni se za pojedina stada razlikuju zavisno od organizaciono-ekonomskih uslova proizvodnje, bioloških osobenosti pojedinih vrsta stoke, uslova reprodukcije i dostignutog nivoa tehnologije proizvodnje.

Metod sastavljanja obrta stada objašnjen je u narednim zadacima.

14. Zadatak

Sastaviti zbirni obrt stada goveda za godinu dana na osnovu planskih zadataka navedenih u tabeli 13. i kvalitetnih pokazatelja u tabeli 14. Od 100 krava očekuje se 86 teladi čija je prosečna masa pri rođenju 40 kg po grlu. Obrtom treba obezbediti prostu reprodukciju stada.

Tabela 13. Početno brojno stanje i planski zadaci

Kategorije	Broj grla na početku god.	Prevod za		Prodaja za	
		priplod	tov	priplod	meso
1	2	3	4	5	6
1. Krave	2.000	–	400	–	–
2. Steone junice	321	400	–	12	–
3. Junice 1 – 2 godine	230	412	30	8	–
4. Junice do 1 godine	378	450	45	15	–
5. Telad do 3 meseca	429	510	1.230	–	–
6. Tovna junad	1.000	–	–	–	1.248
7. Tov odraslih goveda	66	–	–	–	395

Tabela 14. Prosečna masa po grlu u kg

Kategorije	Na početku (kraju) godine	Pri prevođenju za		Pri prodaji
		priplod	tov	
1	2	3	4	5
1. Krave	500	–	550	–
2. Steone junice	410	450	–	420
3. Junice 1 – 2 godine	280	360	360	360
4. Junice do 1 godine	175	250	200	250
5. Telad do 3 meseca	70	100	100	–
6. Tovna junad	300	–	–	450
7. Tov odraslih goveda	580	–	–	600

Rešenje:

Zadatak se rešava pomoću odgovarajućeg obrasca (tabela 15) u koji se najpre upisuje naziv kategorije istim redosledom kao u tabelama 13. i 14. U kolonu 3 (red grlo) obrta stada prepisuju se podaci o broju grla na početku godine iz tabele 13. (kolona 2). Množenjem prosečne mase po grlu na početku godine (tabela 14. kolona 2) sa brojem grla dobija se ukupna masa grla pojedinih kategorija i podaci o tome upisuju u kolonu 3. (red tona) obrta stada. Kolona 4. obrasca ispunjava se samo za kategoriju teladi. Broj teladi jednak je: $2.000 \times 0,86 = 1.720$ grla, a njihova ukupna masa: $1.720 \times 40 = 68.800$ kg = 69 tona. Podaci o broju grla u koloni 8. obrasca prepisuju se iz tabele 13., kolona 3., a ukupna masa pojedinih kategorija utvrđuje se množenjem sa odgovarajućim podacima iz tabele 14., kolona 3. Broj grla u koloni 9. obrasca prepisuje se iz kolone 4., tabele 13., a masa se izračunava množenjem sa odgovarajućim podacima iz kolone 4., tabele 14. Kolona 5. obrasca popunjava se na osnovu podataka u kolonama 8. i 9.

Tabela 15. Zbirni obrt stada goveda

Kategorije	Jedinica mere	Stanje na početku godine	Prihod				Rashod				Bilans (7-12)	Stanje na kraju godine	
			Priplodeno	Prevedeno iz druge kategorije	Kupljeno	Ukupno (4+5+6)	Prevedeno za		Prodato za				Ukupno (8+9+10+11)
							priplod	to	priplod	meso			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Krave	grlo tona	2.000 1.000	- -	400 180	- -	400 180	- -	400 220	- -	- -	400 220	0 -	2.000 1.000
2. Steone junice	grlo tona	321 132	- -	412 148	- -	412 148	400 180	- -	12 5	- -	412 185	0 -	321 132
3. Junice	grlo	230	-	450	-	450	412	30	8	-	450	0	230
1 - 2 godine	tona	64	-	113	-	113	148	11	3	-	162	-	64
4. Junice do 1 godine	grlo tona	378 66	- -	510 51	- -	510 51	450 113	45 9	15 4	- -	510 126	0 -	378 66
5. Telad do 3 meseca	grlo tona	429 30	1.720 69	- -	- -	1.720 69	510 51	1.230 123	- -	- -	1.740 174	-20 -	409 29
6. Tovna junad	grlo tona	1.000 300	- -	1.305 143	- -	1.305 143	- -	- -	- -	1.248 562	1.248 562	57 -	1.057 317
7. Tov odraslih goveda	grlo tona	66 38	- -	400 220	- -	400 220	- -	- -	- -	395 237	395 237	5 -	71 41
Svega:	grlo tona	4.424 1.630	1.720 69	3.477 855	- -	5.197 924	1.772 492	1.705 363	35 12	1.643 799	5.155 1.666	42 -	4.466 1.649

jer se zna namena prevedenih grla. Na pr. 400 krava (masa 220 tona) prevedenih za tov prelazi u kategoriju tova odraslih grla pa su ti podaci upisani u kolonu 5. (red. 7). Na sličan način raspoređena su grla prevedena u priplod: 400 steonih junica (masa 180 tona), prevedeno je u kategoriju krava, 412. junica 1 – 2 godine (148 tona) prevedeno je u kategoriju steonih junica, 450 junica do 1 godine (113 tona) prevedeno je u kategoriju junica 1 – 2 godine i 510 teladi (51 tona) u kategoriju junica do 1 godine. Za kategoriju tovne junadi kolona 5. se popunjava sabiranjem broja grla podmlatka prevedenih u tov ($30 + 45 + 1230 = 1.305$) i njihove mase ($11 + 9 + 123 = 143$ tona). Broj grla u koloni 10. prepisuje se iz tabele 13. kolona 5, a ukupna masa množenjem sa odgovarajućim podacima iz tabele 14, kolona 5. Za kolonu 11. broj grla se dobija prepisivanjem podataka iz kolone 6. tabela 13, a njihova masa množenjem sa odgovarajućim podacima iz tabele 14, kolona 5.

Pošto su ubeležene sve promene broja i mase grla, pristupa se izračunavanju zbirnih kolona prihoda i rashoda. Kao što je u obrascu označeno, ukupan prihod (kolona 7) ravan je zbiru kolona 4, 5. i 6, dok je ukupan rashod (kolona 12.) jednak sumi kolona 8, 9, 10. i 11. Utvrđivanje bilansa (kolona 13.) svodi se na izračunavanje razlike između ukupnog prihoda (kolona 7.) i ukupnog rashoda (kolona 12). S obzirom na odnos ove dve veličine, bilans može biti negativan, kao što je u ovom primeru za ketegoriju teladi (-20), pozitivan (tovna junad $+57$), tov odraslih grla ($+5$) ili ravan nuli (ostale kategorije). Krajnje stanje (kolona 14.) predstavlja zbir početnog stanja (kolona 3.) i bilansa (kolona 13.). Na kraju se utvrđuje sumarni red (red 8.) sabiranjem broja, odnosno mase grla u svakoj koloni. Upoređivanjem ovog reda sa zbirnim kolonama i bilansom kontroliše se tačnost urađenog zadatka.

Treba uočiti povezanost ovog zadatka sa 9a i 12. zadatkom, čiji su proračuni ovde poslužili kao osnova za ustanovljavanje planskih zadataka (tabela 13.), a to je u sastavljanju obrta stada i najsloženiji deo posla. Kolona 8. tabele 6a poslužila je za utvrđivanje broja grla koje treba prevesti u druge kategorije ili prodati, dok je kolona 5. tabele 6a poslužila kao orijentacija za utvrđivanje odnosa broja grla na početku, odnosno na kraju godine. Broj izlučenih krava (registrovanih kroz obrt stada) kao i broj steonih junica prevedenih u kategoriju krava i prodatih usaglašen je sa 12. zadatkom preko podataka o broju pripuštenih i oteljenih krava i junica (tabela 10.). Veza između obrta stada i plana pripusta i teljenja ostvarena je i preko broja priplodene teladi (1.720 grla).

15. Zadatak

Sastaviti individualni obrt stada teladi do 3 meseca polazeći od planskih zadataka navedenih u tabeli 16. Broj teladi na početku godine iznosi 429 grla od kojih se 143 nalazi u prvom mesecu uzrasta, 146 u drugom i 140 u trećem.

Prosečna masa teleta pri rođenju je 40 kg, na početku, odnosno na kraju godine 70 kg, a pri prevođenju u druge kategorije 100 kg. Telad koja nisu potrebna za priplod treba prevesti u tov sa navršena tri meseca uzrasta.

Tabela 16. Planski zadaci po kalendarskim mesecima

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Priplodeno (broj grla)											
144	136	155	154	151	152	138	144	137	132	138	139
Prevedeno za priplod (broj grla)											
42	50	48	36	40	35	31	30	43	56	47	52

Rešenje:

Uz korišćenje odgovarajućeg obrasca (tabela 17.), postupak sastavljanja individualnog obrta stada može se podeliti na nekoliko faza.

U prvoj fazi u obrazac se upisuju poznati (zadani) podaci. Broj grla na početku godine je, u stvari, početno stanje za januar, pa se taj podatak unosi u red 1, kolona 4. U drugi red obrasca (od kolone 4. do kolone 15.) prepisuju se podaci o broju priplodjenih grla iz tabele 16. Iz iste tabele prepisuju se i podaci o broju prevedenih grla za priplod u red 6. obrasca.

U drugoj fazi upisuju se podaci koji se dobijaju izračunavanjem, polazeći od poznatih, u prvoj fazi upisanih, podataka, kao i ostalih uslova koje rešavanjem zadatka treba zadovoljiti.

Izračunavanjem je u ovom primeru najpre ispunjen red 7, kolone 4. do 15. Da bi se utvrdio broj teladi koji je moguće prevesti u tov u prva tri kalendarska meseca, mora se imati u vidu s jedne strane broj teladi na početku godine i njihova starosna struktura, a s druge strane planirani broj teladi za prevod u priplod. Od 429 grla na početku godine 140 ih se nalazi u trećem mesecu uzrasta. To je orientacioni broj grla koji se tokom januara može prevesti u druge kategorije, a da se pri tome ispuni uslov zadatka po kome se telad prevode sa navršena 3 meseca uzrasta. U obrazac je već unet podatak koji pokazuje da se u januaru prevodi za priplod 42 grla. Prema tome, broj grla koji se može prevesti u tov predstavlja razliku: $140 - 42 = 98$. Ovaj podatak (98) ubeležen je u red 7, kolona 4. Analogno tome izračunat je broj grla koji se može prevesti u tov februara ($146 - 50 = 96$) i marta meseca ($143 - 48 = 95$) i ovi podaci upisani su u kolone 5. i 6. reda 7. Broj grla koja se mogu prevesti u tov tokom aprila dobija se kao razlika između broja priplodjenih u januaru i broja prevedenih za priplod u aprilu ($144 - 36 = 108$). Taj postupak se ponavlja i za ostale mesece zaključno sa decembrom kada je broj teladi za tov izračunat kao razlika broja priplodjenih u septembru i prevedenih za priplod u decembru ($137 - 52 = 85$). Time su registrovane sve promene u broju grla.

Treća faza obuhvata izračunavanje zbirnih redova (svega ulaz i svega izlaz), bilansa, početnog i konačnog stanja za pojedine mesece. Kao što je u obrascu

označeno, ukupan ulaz (red 5) predstavlja sumu redova 2., 3. i 4., ukupan izlaz (red 10.) zbir redova 6., 7., 8. i 9. a bilans (red 11) je razlika ukupnog ulaza i ukupnog izlaza. Kad se početnom brojnom stanju januara doda bilans (jer je pozitivan), dobija se končno stanje januara koje je istovremeno i početno stanje februara (433 grla). Ako se od početnog stanja februara oduzme bilans (jer je negativan) dolazi se do konačnog stanja februara, odnosno početnog stanja za mart. Taj postupak se nastavlja za ostale mesece, zaključno sa decembrom. Posle toga unose se podaci u kolonu 16. obrasca, na taj način što se u prvi red prepisuje početno brojno stanje januara, u dvanaesti red prenosi se konačno stanje decembra, a podaci za ostale redove izračunavaju se sabiranjem podataka u kolonama 4. do 15. odgovarajućeg reda. Time je završen postupak obračuna broja grla.

Četvrta faza obuhvata obračun mase grla. Na bazi višegodišnjeg iskustva utvrđena (a u ovom primeru zadana) prosečna masa po grlu unosi se u kolonu 17. obrasca. Množenjem kolone 16. sa kolonom 17. dobija se ukupna masa svih grla određene faze uzrasta (kolona 18).

Ovde sastavljeni obrt stada teladi usaglašen je sa zbirnim obrtom stada goveda (tabela 15.). Ta usaglašenost može se primetiti upoređujući kolonu 16. i 18. tabele 17. sa redom 5. tabele 15. To istovremeno znači da je obrt stada teladi usaglašen sa napred utvrđenom strukturom stada goveda (tabela 6a) i sastavljenim planom pripusta i teljenja (tabela 10).

Individualne obrte stada za ostale kategorije goveda takođe treba usaglasiti sa zbirnim obrtom, odnosno sa napred utvrđenom strukturom stada i sastavljenim planom pripusta i teljenja. Serija individualnih obrta za ostale kategorije goveda navedena je u tabelama 18. do 23., a metod njihovog sastavljanja je isti kao i za obrt teladi, s tim što se mora voditi računa o razlikama u pogođu dužine zadržavanja grla u pojedinim kategorijama i prosečne mase po grlu.

Pored te usaglašenosti, postoji veza između pojedinih individualnih obrta stada.

Obrt stada krava (red 3.) povezan je sa obrtom steonih junica (red 6). Preko reda 7. obrt krava je usaglašen sa redom 3. obrta odraslih grla u tovu (to je moguće obezbediti kad se u tov odraslih grla prevode samo izlučene krave, kao što je slučaj u ovom zadatku).

Obrt steonih junica osim spomenute povezanosti sa obrtom krava, usklađen je preko reda 3. sa obrtom junica 1 – 2 godine, (red 6.).

Obrt junica 1 – 2 godine preko reda 3. povezan je sa redom 6. obrta junica do 1 godine, a preko reda 7. sa obrtom tovne junadi (red 3.).

Obrt teladi do 3 meseca, pored spomenute povezanosti sa obrtom junica do 1 godine usaglašen je (preko reda 7.) sa obrtom tovne junadi (red 3.), a preko reda 2. sa planom pripusta i teljenja (tabela 10., red 6).

Obrt tovne junadi, kao što je napred istaknuto, usaglašen je preko reda 3. sa obrtima teladi, junica do 1 godine i junica 1 – 2 godine. Na pr. podatak u redu 3.,

Tabela 17. Obrt stada za kategoriju teladi do 3 meseca

Red. broj	Pokazatelji	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početo stanje	grlo	429	433	423	435	445	460	457	441	434	419	413	407	429	70	30.030	
2.	Priplodeno	"	144	136	155	154	151	152	138	144	137	132	138	139	1.720	40	68.800	
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	144	136	155	154	151	152	138	144	137	132	138	139	1.720	40	68.800	
6.	Prevedeno za priplod	"	42	50	48	36	40	35	31	30	43	56	47	52	510	100	51.000	
7.	Prevedeno za tov	"	98	96	95	108	96	120	123	121	109	82	97	85	1.230	100	123.000	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Prodato za meso	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	140	146	143	144	136	155	154	151	152	138	144	137	1.740	100	174.000	
11.	BILANS (5-10)	"	4	-10	12	10	15	-3	-16	-7	-15	-6	-6	2	-20	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	433	423	435	445	460	457	441	434	419	413	407	409	409	70	28.630	

Tabela 18. Obrt stada za kategoriju krave

Red. broj	Pokazatelj	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početno stanje	grlo	2000	1990	1983	1991	1995	2005	2020	2026	2031	2033	2009	2010	2000	500	1.000.000	
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	33	38	43	40	36	35	30	32	31	20	34	28	400	450	180.000	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	33	38	43	40	36	35	30	32	31	20	34	28	400	450	180.000	
6.	Prevedeno za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Prevedeno za tov	"	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	33	38	400	550	220.000	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Prodato za meso	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	33	38	400	550	220.000	
11.	BILANS (5-10)	"	-10	-7	8	4	10	15	6	5	2	-24	1	-10	0	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	1990	1983	1991	1995	2005	2020	2026	2031	2033	2009	2010	2000	2000	500	1.000.000	

Tabela 19. Obrt stada za kategoriju steone junice

Red. broj	Pokazatelji	Jed. mere	M e s e c i												Prosečno za godinu	Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		pros.	ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Početno stanje	grlo	321	308	304	289	284	277	287	283	273	282	297	308	321	410	131.610
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	20	34	28	37	30	45	29	22	44	35	47	41	412	360	148.320
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	20	34	28	37	30	45	29	22	44	35	47	41	412	360	148.320
6.	Prevedeno za priplod	"	33	38	43	40	36	35	30	32	31	20	34	28	400	450	180.000
7.	Prevedeno za tov	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	Prodato za priplod	"	-	-	-	2	1	-	3	-	4	-	2	-	12	420	5.040
9.	Prodato za meso	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	33	38	43	42	37	35	33	32	35	20	36	28	412	-	185.040
11.	BILANS (5-10)	"	-13	-4	-16	-5	-7	10	-4	-10	9	15	11	13	0	-	-
12.	Konačno stanje (1+11)	"	308	304	289	284	277	287	283	273	282	297	308	321	321	410	131.610

Tabela 20. Obrt stada za kategoriju junice 1 – 2 godine

Red. broj	Pokazatelj	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početno stanje	grlo	230	248	250	243	243	243	249	244	251	244	244	249	235	230	280	64.400
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	44	36	25	40	47	38	31	37	39	42	33	38	450	250	112.500	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	44	36	25	40	47	38	31	37	39	42	33	38	450	250	112.500	
6.	Prevedeno za priplod	"	20	34	28	37	30	45	29	22	44	35	47	41	412	360	148.320	
7.	Prevedeno za tov	"	6	-	3	-	4	-	5	8	-	2	-	2	30	360	10.800	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	1	3	-	-	2	-	2	-	-	-	8	360	2.880	
9.	Prodato za meso	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	26	34	32	40	34	45	36	30	46	37	47	43	450	360	162.000	
11.	BILANS (5-10)	"	18	2	-7	0	13	-7	-5	7	-7	5	-14	-5	0	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	248	250	243	243	256	249	244	251	244	249	235	230	230	280	64.400	

Tabela 21. Obrt stada za kategoriju junice do 1 godine

Red. broj	Pokazatelji	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početno stanje	grlo	378	374	382	390	381	374	366	362	351	345	359	364	378	175	66.150	
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	42	50	48	36	40	35	31	30	43	56	47	52	510	100	51.000	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	42	50	48	36	40	35	31	30	43	56	47	52	510	100	51.000	
6.	Prevedeno za priplod	"	44	36	25	40	47	38	31	37	39	42	33	38	450	250	112.500	
7.	Prevedeno za tov	"	2	6	10	3	-	5	-	4	7	-	8	-	45	200	9.000	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	5	2	-	-	4	-	3	-	1	-	15	250	3.750	
9.	Prodato za meso	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	46	42	40	45	47	43	35	41	49	42	42	38	510	-	125.250	
11.	BILANS (5-10)	"	-4	8	8	-9	-7	-8	-4	-11	-6	14	5	14	0	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	374	382	390	381	374	366	362	351	345	359	364	378	378	175	66.150	

Tabela 22. Obrt stada za kategoriju tovná junad

Red. broj	Pokazatelji	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početno stanje	grlo	1000	1011	1013	1005	1030	1052	1117	1141	1154	1115	1066	1073	1000	300	300.000	
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	106	102	108	111	100	125	128	133	116	84	105	87	1305	109	142.800	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	106	102	108	111	100	125	128	133	116	84	105	87	1305	109	142.800	
6.	Prevedeno za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Prevedeno za tov	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Prodato za meso	"	95	100	116	86	78	60	104	120	155	133	98	103	1248	450	561.600	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	95	100	116	86	78	60	104	120	155	133	98	103	1248	450	561.600	
11.	BILANS (5-10)	"	11	2	-8	25	22	65	24	13	-39	-49	7	-16	57	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	1011	1013	1005	1030	1052	1117	1141	1154	1115	1066	1073	1057	1057	300	317.100	

Tabela 23. Obrt stada po kategorijama tov odraslih goveda

Red. broj	Pokazatelji	Jed. mere	M e s e c i												Ukupno za god.		Masa, kg	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	pros.	ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1.	Početno stanje	grlo	66	78	88	80	71	62	46	44	51	56	73	77	66	580	38.280	
2.	Priplodeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.	Prevedeno iz drugih kategorija	"	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	33	38	400	550	220.000	
4.	Kupljeno	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.	Svega ulaz (2+3+4)	"	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	33	38	400	550	220.000	
6.	Prevedeno za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Prevedeno za tov	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.	Prodato za priplod	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Prodato za meso	"	31	35	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	395	600	237.000	
10.	Svega izlaz (6+7+8+9)	"	31	35	43	45	35	36	26	20	24	27	29	44	395	600	237.000	
11.	BILANS (5-10)	"	12	10	-8	-9	-9	-16	-2	7	5	17	4	-6	+5	-	-	
12.	Konačno stanje (1+11)	"	78	88	80	71	62	46	44	51	56	73	77	71	71	580	41.180	

kolona 4. obrta tovne junadi, izračunat je kao zbir podataka reda 7., kolone 4. u ostala tri obrta (teladi, junica do 1 godine i junica 1 – 2 godine), tj:

$$98 + 2 + 6 = 106$$

Individualni obrt stada kao planska kategorija služi, pored ostalog, i za utvrđivanje broja hranidbenih dana. Taj postupak zahteva da se utvrdi prosečan broj grla za svaki kalendarski mesec, a on se izračunava kad se sabere početno i krajnje stanje i zbir podeli sa 2. Prosečan broj grla množi se sa brojem kalendarskih dana u mesecu i dobija se broj hranidbenih dana u svakom mesecu. Njihovim sabiranjem dolazi se do ukupnog godišnjeg broja hranidbenih dana. Ovaj postupak, zasnovan na obrtu stada teladi, ilustrovan je tabelom 24. Tako utvrđen broj hranidbenih dana ima karakter procene u planiranju. Tačan broj ostvarenih hranidbenih dana utvrđuje se na kraju perioda (godine) na osnovu odgovarajuće evidencije (list stoke).

Tabela 24. Podaci za utvrđivanje broja hranidbenih dana teladi

Meseci	Broj grla			Broj kalendarskih dana u mesecu	Broj hranidbenih dana
	na početku meseca	na kraju meseca	prosek		
1	2	3	4	5	6=4x5
I	429	433	431	31	13.361
II	433	423	428	28	11.984
III	423	435	429	31	13.299
IV	435	445	440	30	13.200
V	445	460	453	31	14.043
VI	460	457	458	30	13.740
VII	457	441	449	31	13.919
VIII	441	434	438	31	13.578
IX	434	419	426	30	12.780
X	419	413	416	31	12.896
XI	413	407	410	30	12.300
XII	407	409	408	31	12.648
Ukupno:	–	–	5.186	365	157.748

Na osnovu podataka iz tabele 24. može se izračunati prosečan godišnji broj grla na dva načina, koji ne daju identičan, ali daju približno jednak rezultat.

Po prvom načinu zbir kolone 6. deli se sa 365, tj:

$$\text{Prosečan broj grla} = \frac{157.748}{365} = 432,19$$

Po drugom načinu zbir kolone 4. deli se sa 12.

$$\text{Prosečan broj grla} = \frac{5.186}{12} = 432,17$$